

שש א ברכה

יוצא לאור ע"י אברכי הכולל שבקהילת "מקור חיים" יע"א
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג רבי יוסף מוגרבי שליט"א

להצלחת דן בן חנה וזוג' עככ"ב - לכריאות שמירה עליונה והרמת קן המזל וכט"ס לעד אכיו"ר

גליון מס' 419

ערש"ק פרשת "בוזוקותי", ט"ז באייר תשע"ד

בבקהשה!!!

נתאר לעצמנו שיום אחד טעינו בדרך, השעה שעת לילה מאוחרת, העייפות גוברת, והרעב גם הוא מזיכר לנו ועדיין איננו מלאכים... מרחוק רואים אנו בתים ובשמחה מחישים אנו פעמינו לעברם. כשמגיעים אנו ובאים נקוש בבית הראשון הנקרה בדרכינו מבחינים שאין מוזה המעטרת את הפתח, מעדיפים אנו למרות הרעב לדפוק בבית אחר אולם גם הוא קודמו. בבית השלישי אנו מאמצים את ראינתו ומבחינים באותיות בשפה הערבית "הטופחות" על פנינו ומודיעות לנו נאמנה, שאכן זהו כפר ערבי עוין ועדיין לנוס כמה שיותר מהר והרעב כבר נשכח במהרה וגם העייפות מוכרחים לנוס! ואז כמתוך חלום עוצרת מכונית ועימה קול קורא בעברית רהוטה עלה מהר, פן יהיה מאוחר בזוית העין אנו מבחינים באישי דלא מעלי קופצים אנו בלי לחשוב הרבה, מי הנהגה המסתורי ולאן אנו מובלים... עד מהרה אנו מבחינים שזהו סוחר יהודי עשיר שבעבר תמך בנו כשעמדנו בפני מפלה כלכלית, סגר לנו את החובות לנושים ואף טמן בינינו כמה וכמה זהובים ועתה הגדיל לעשות שהצילנו ממוות ממשי והביאנו אל ארצות החיים... בפנינו המילים נעתקות כיצד נוכל להודות לו על כל הטובות?! לפתע כמתוך חלום כאילו קורא הוא את מחשבותינו מפטיר בלשוננו יש לי בקשה ממכם, בקשה אחת ויחידה... בליבנו השמחה גואה ועולה, סוף סוף נזכה להחזיר מעט מן הטובה! אחים יקרים, נתעורר לרגע מן הדמיון ואם נתבונן היטב מיד נבחין, שאין זה סתם דמיון הפרח באויר, הקב"ה ישתבח שמו לעד, הצילנו לא פעם ממוות לחיים, פעמים בניסים גלויים ופעמים בדברים שאליהם אנו כלל לא מודעים, נתן נותן ויתן מזון ופרנסה בריאות אושר ושלוה ובעצם מה לא? בקשה קטנה יש לו מאיתנו, הנוכל לעמוד מהצד בחוסר מעש? הנוכל לכפור חלילה בטובה? עוד נסיף ונאמר שהבקשה היא כלל לא עבורו אלא עבורנו למען ייטב לנו בזה ובבא, אם כן ודאי שלא נזכר לעמוד באויר! "אם בחוקותי תלכו..." שתהיו עמלים בתורה, מבקש הוא בלשון רכה "ונתת גשמיכם בעיתם...", מוסיף בלב מלא אהבה! גם לב אבן נמס ונשבר, כבר היום נקבל על עצמנו לקבוע עיתים לתורה אסור, פשוט אסור להיות כפויי טובה, בהצלחה רבה!

הקיר הרביעי

הצדיק רבי ישראל מרוז'ין זצ"ל, נשא משלו ואמר: מלך בנה ארמון כלול בהדרו. החומות, הגנים והמדשאות, המזרקות והבריכות. האכסדראות והקשתות, הצריחים הנישאים, לשם ולתהילה. אך מובן שהשיא אמור להיות טרקלין המלוכה, "היהלום שבכתר". קרא לארבעת גדולי הציירים, והציע הצעה: כל אחד מהם מקבל קיר מארבעה הקירות. ישקיע בו כל כישוריו, תהא זו פסגת השגיו, פאר יצירותיו. חודש ימים לפניהם, עד מועד חנוכת הבית. תשבע עבודת רצון המלך, יעשירם עושר רב. מאה אלף זהובים תמורת עמל חודש ימים. אך אם לאו, יסיר ראשם מעליהם. אין הוא כופה עליהם, הברירה בידם. הסכימו בהתלהבות. מאה אלף זהובים, הון עתק הם! עלו לטרקלין. שלושה מהם החלו מיד במלאכה. ערכו תוכניות, שירטטו רישומים. הרביעי עבר מאחד לשני, הביע דעה, הציע שיפורים. תמהו. אמרו לו: "עסוק בשלך, הזמן קצר!", התעלם מהצעתם. סיימו את שלב הרישומים וניגשו לעבודה. כל אחד כסיגנונו, כמעוף דמיונו, כיד כישורו. והרביעי מעלה רעיונות, מציע עזרה... נדו לו ולבטלתו. עבדו במרץ, בשקידה, הוציאו מתחת ידם יצירות פאר מהדומות ביופין. רק הקיר הרביעי נותר בכיעור, הבולט שבעתיים לנוכח הקירות המקיפים אותו. שלושה שבועות ארכה עבודתם, רק שבוע נותר למועד שהמלך קצב. ריחמו על חברים העצל, שישלם על בטלתו בחיי. ארזו את כליהם ונפרדו ממנו לשלום בעצב רב. לכך חיכה, אך התפנה הטרקלין, ניגש לעבודה בכל המרץ. שייף ושייף את הקיר הרביעי, החליקו עד שהיה חלק כזכוכית. ואז מרח שיכבה אחר שיכבה של צבע כסף מבריק, שהפך את הקיר לראוי! ביום המועד באו המלך ושריו לסקור את המלאכה. עמדו ליד הקיר הראשון ונדהמו מיופיו: "תנו לו את הכסף", פסק המלך בסיפוק. עברו לקיר השני, ונפעמו. סגנון אחר, אוירה אחרת, ועם זאת אמנות במיטבה. "תנו גם לו", פסק ועבר לקיר השלישי, התפעל מחדש: "תנו גם לו". הפמליה עברה לקיר הרביעי, ועצרה בתדהמה: כל שלושת הקירות השתקפו בו יחדיו, במיזוג נפלא, בשילוב מהמם, לא היה כיופי הזה! עמד המלך, ושקל. לא נעלם מעיניו תיחכמו של האמן. למעשה, קטף במאמץ קל את פירות עמלם של חבריו. אבל במבטן התוצאה, שלו יפה מכולם - "תנו גם לו", הורה... והנמשל: אבות העולם יגעו כל כך, עמלו כל כך, כל אחד על מידתו: רחמנות, ביישנות, גמילות חסד, ושלושתם יחד על האמונה האיתנה, כצור חלמיש - מה נותר לנו לעשות, רק "לשייף את עצמנו, להחליק מכל חיספוס ועקמומיות, להסיר גבשושיות, ולראות שתכונותיהם ומידותיהם הטובות ישתקפו בנו!...משל נפלא זה מובא בספר היקר מעיין האמונה והוא מתאים מאוד לפרשתנו. על הפסוק הראשון בפרשה: "אם בחוקותי תלכו ואת מצוותי תשמרו ועשיתם אותם", כתב בעל הטורים: "אם בחוקותי תלכו" - ראשי תיבות אבת, שתלכו בדרכי אבות. אכן כן, כל מעלותינו וייחוסינו זה אודות אבותינו הקדושים שמסרו את גופם נפשם ממנוס ומאודם עבור ה' יתברך. הם הטביעו בנו כוח ויכולת לעמוד בכל המצבים והתנאים ולדבוק בתורה הנקדושה. גם כאשר קמים עלינו אויבים מבית ומחוץ, יש לנו את העוצמה והנחישות, העוז והאפשרות להלחם על נפשנו ולקדש שם שמיים, לדבוק בדרכי אבות, ולא להרפות מחיי התורה, לבזו להצעות הרוצות להרחיק אותנו מלימוד התורה ולהתלכד סביב גדולי הדור. צריכים אנו להבין שכל סיבת קיומינו בזה העולם, כל מטרת ביאתנו לזה העולם זה לדבוק בתורה ובמצוותיה וללכת בדרך ה' יתברך. זאת חובה שהיא גם זכות גדולה לכולנו. נדע להשכיל ללכת בדרכי האבות בכל עת ובכל זמן, לא נירא ולא נחת ונזכה שמי שעזר לאבותינו, יעזור גם לנו בכל מכל כל ונזכה לגאולת עולמים בעגלא ובזמן קריב!

זמני כניסת שבת ויציאת השבת

אבות - פרק ד'

לרכנו תם	יציאת השבת	כניסת השבת	ת"א
20:45	20:13	19:09	ת"א
20:48	20:11	18:54	י"ם
20:48	20:15	19:02	ח'יפה
20:46	20:12	19:11	כ"ש

הפסרת השבוע: ה' עוזי"

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוגרבי שליט"א

שלום בית

תבקש יפה - תקבל הכל

כאשר אברהם ירד למצרים אמר לשרה: "הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את, והיה כי יראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי ואותך יחיו. אמרי נא אחותי את, למען יטב לי בעבורך, וחיתה נפשי בגללך" (בראשית י"ב) שואל הנצי"ב: "והיה כי ראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי" זה רלוונטי. "ואותך יחיו" - מיותר, ההוספה לא שייכת לכאורה לנושא, אברהם אבינו ע"ה לא רצה שיהרגו אותו, לכן ביקש: שתאמר אחותי את. אבל אם יחיו אותה או לא - כבר לא שייך לעניין. שאלה קשה. לפני שאומר את תירוצו, קצת רקע, בבקשה. מדובר כאן באברהם אבינו ע"ה ובשרה אמנו ע"ה הקדושים. זוג, כבר לא ב'שנה ראשונה... כתוב ב'סדר הדורות' שאברהם אבינו התחתן בן 25, ובאותה יציאה למצרים היה כבר בגיל שבעים וחמש - חמישים שנה נשואים! ב"ה חיים נהדרים! ועשרות שנות נישואין. זאת אומרת, שאם אברהם יבקש ממנה "תגידי אחותי את", מיד יענה ללא פקפוק. אומר הנצי"ב: אברהם אמר לשרה "והיה כי יראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי" - לא כל כך נורא - היית מדלג על כך, אבל "ואותך יחיו" תחשבי נא לרגע, איך את תרגישי, איך תחיי בלעדי? יותירו אותך בחיים כאן במצרים - אילו חיים יהיו לך? א"כ, כדאי לך לומר אחותי את: "למען יטב לי בעבורך וחיתה נפשי בגללך". בשבילך, לטובתך, למען! כדאי לך. לימדה תורה, איך מדברים! היא תשמע לו, גם אם יתנסח אחרת, אבל הרבה יותר נעים לשמוע, שזה בשבילך ולמען. אזיה נפלא. תקשורת נכונה ומעודנת. ניסיתי לחשוב לעצמי ולפרט את כל האפשרויות שהיו לו לאברהם. עמדו לפניו ארבעה אופציות איך לומר לשרה. לצורך ההרצאה, ניסיתי לשים בפי אברהם ארבעה ניסוחים שונים. הניסוח הראשון: שרה, אני בבעיה. את אומרת "אחותי את". נקודה! הניסוח שני: שרה, תעשי טובה, תעני להם אחותי את! ניסוח שלישי: אשתי היקרה, עשי עימי חסד! עזרי לי, אני בצרה. תאמרי בבקשה, אחותי את! והניסוח הרביעי של הנצי"ב: כדאי לך! למען לטובתך. הניסוח הראשון "את אומרת אחותי את נקודה" - אינו אנושי! מה, היא שפחה שלך?! הניסוח השני "שרה, בבקשה תגידי אחותי את" זה המינימום האנושי - כבגדי צניעות. הניסוח השלישי "אשתי היקרה, תצילי אותי, בבקשה עשי עימי חסד, עזרי לי, בבקשה תגידי אחותי את", נוסח מכובד! הללו בגדי כבוד. והניסוח של הנצי"ב, זו אצילות: בגדי תפארת. ואם התורה כותבת רק את בגדי הכבוד והתפארת ומתעלמת מבגדי הצניעות. משמע שאני נדרש לדבר בכבוד, ומתבקש לתפארת. ביכולתי לבקש: לאשתי ולהגיד: אשתי כוס תה! אפשרי מצידו לבקש: אשתי, עשי בבקשה כוס תה! אני יכול לומר: אשתי, בבקשה כוס תה, ואם את כבר עושה תעשי שניים שנשתה ביחד! וביכולתי להתנסח: אשתי, בבקשה כוס תה, כי כאשר את עושה יותר טעים! תשאלו את הנשים מה הן בוחרות? ותבינו את ההבדל הדק. - כבוד ותפארת.

מזינור הבנים

בנים "אובדים" להורים

"עובדים" (ג)

נושא נוסף, שיש לו השלכות רבות משמעות על אופיין של משפחות והתפתחות של ציפיות הורים הוא, "הגאון המשפחתי", הקיימת אצל משפחות מסוימות, אחר שהצלחתם של חלק מבני המשפחה נרשמה בתודעתם כמוכתבת על ידי הגנטיקה המשפחתית הברוכה. אמת ונכון הדבר, כי לכל משפחה תכונות אופי משלה שבחלקן מושפעות מגנטיקה תורשתית, וחלקן קשור לאופי של הבית בו גדלו כל האחים, ולמסרים ועקרונות אותם הצליחו ההורים להחדיר עד שניתן ליחס אותן תכונות לבני המשפחה. ביטויים כמו "משפחת כהן הם אנשים מאוד נחמדים", או דיבורים על "המוחות החריפים של משפחת לוי", נשמעו שוב ושוב עד כדי הפרזה. ובמקום שיד הגוזמא שלטה, היו אנשים שהחלו לזהות את בני המשפחה על פי תכונות אופי שלהם ואורח התנהגותם. האמת צריכה להיאמר, שרבים הם האנשים שנבנו כתוצאה מ"חותמות" מסוג זה, שדווקא המריצו אותם להתאמץ יתר על המידה, כדי להשתוות לבני המשפחה ולהצדיק את מעמדם. ברם, גם רבים חללים הפילו הסטיגמות הללו, כשילדים חשו שמצפים מהם לעמוד באישוהו "תו תקן" משפחתי, כדי לזכות לזכויות אלמנטאריות ולהכרה בסיסית. לנידון זה, אין הדבר משנה, אם התווית הודבקה על ידי בני המשפחה עצמם, או עלי ידי אנשים מן הבחוץ, דוגמת מלמדים חסרי אחריות הנוהגים לעיתים להזכיר לתלמידים נחשלים את אחיהם החרוץ שלמד באותה מסגרת לפני כמה וכמה שנים, או את אביהם המוצלח. ויש גם, שהילד עצמו יוצר סביבו מעין בושה דמיונית, שלפי תבניתה הוא "חייב" להתפתח למרות שאין לאישיות שלו כל קשר לכך. כך או כך, מתוך חשיבה מוטעית כי הם חייבים להיות העתק מושלם של יתר בני המשפחה, הם נעדרים כל אפשרות לפתח אישיות עצמאית בריאה. מאחר והם למעשה בעלי נתוני אופי שונים, הם גם אינם יכולים לעמוד בציפיות המפורזות והלא מתאימות שמלוות אותם כצל. כתוצאה, הם נשברים ומחליטים שהם פשוט "לא מתאימים להצלחות", ומרימים ידיים בייאוש. ייאוש זה כבר הפיל ברשת הכישלון רבים וגם טובים, ומי שיבוא לספור את הקורבנות שהוקרבו ל"מולך היחסנות", ילאה מלספור כי רבים הם. פגשתי בחורים ואברכים מצוינים, שהדהימו אותי ביכולות נפלאות, וראיתי בהם פוטנציאל אדיר להתפתח ולהגיע להישגים נאים, אולם "נשברו" רק משום שפתחו רגשי נחיתות קשים משאול, כלפי אחיהם או ביחס לכל המשפחה, ולא הצליחו להמריא בזכות עצמם. כאב לי הלב בראותי את כישרונותיהם כלים בעקש והם עצמם הופכים לתלי חרות, אחר שזנחו את נתוניהם האישיים המעולים ובקשו להתאים עצמם לציפיות שתלו בהם אחרים. מספרים על בחור נחמד, ששניים מאחיו כיהנו במשרות של מגידי שיעורים. הללו שקדו על לימוד הסוגיות ביישיבה ובכולל, עד שבכישרונותיהם הגיעו לכדי הישגים נאים ונלקחו אחר כבוד למלא משרות בתחום זה. אחיהם הצעיר, הבחור שפגשתי, לא נמשך אחר לימוד העיון אלא אחר לימוד ההלכה. ברם, מתוך שסביבתו ציפתה ממנו ללכת בתוואי המשפחתי ולכן לא היה מסוגל, נשבר וזנח כליל את הלימודים לטובת עיסוקים אחרים. בראותו מה שעלה בידו, המסקנה עולה מאליה: מי יודע כמה רבנים הפסיד עולם ההוראה, בגין חולשות כאלו ודומות להן. אין ספק, שאילו היה האומץ בבחורים אלו, ואם היו הוריהם ומחנכיהם מעודדים אותם לפתח בעצמם ציפיות ושאיפות שיתאימו להם היו מגיעים למעלות רמות. הדרך היחידה לעזור לאלה להינצל ממלכודת הרסנית זו, היא להסביר להם וללמד אותם שבנוגע לפיתוח אישיות ושאיפות, הם לא חייבים דבר לאיש, ואם הם "שונים" מהוריהם או אחיהם, זו אולי בעיה לא אחרים ולא שלהם. רבים מאלה שפגשתי ושהצלחתי להביא לידי הכרה זו, התחילו לבנות את עצמם ואת אישיותם הייחודית והפכו להיות אנשים מוצלחים כפי שיכלו תמיד להיות אילו היה בהם האומץ ללכת בדרכם ולא לנסות להתאים את עצמם למשאו שהם אינם. ולמסקנה: אם נפנים לעצמינו שכשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שווים ויכולתיהם שווים ונלך עם כל ילד לפי מה שהוא בהארת פנים, בעידוד ובחינוך ובעיקר בתפילה מעומק הלב לבורא יתברך, או אז נוכה לראות נחת דקדושה מכל יוצאי חלצינו כולם אהובים. כולם ברורים, והשם יעזורנו!

אמרי שפך

- **הרה"ק רבי שלמה ליב מלנטשנה אומר:** "ונתן לי לחם לאכל ובגד ללבוש" (בראשית כ"ג) - רכונן של עולם! תן לישראל לחם שיוכלו לאוכלו בשמחת הלב. כי כשאדם חולה או שרוי בצער שוב אינו מסוגל לאכול; תן להם בגד ללבוש ולא שיצטרכו למשכנו בעכוט.
- **הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב אומר:** בליצנות - אפשר לבטל את כל העולם: אלו ידעו פתרה כוחה של ליצנות - לא היה מוציא את בני ישראל ממצרים, אלה היה מבלגל עימם בליצנות, ופוסתם במלי דבדיחותא.
- **הרה"ק רבי פנחס מקוריץ אומר:** התענוגות כולם היום מגן העדן, ואפילו דבר בדיחה וחיידוד ובלבד שנאמרים הם מתוך שמחה אמיתית.
- **הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי אומר:** על ידי הנינון יוצא האדם מתוך עצמיותו ונמשך לעלה וגבוה יותר.

(פגמים נבחרים)

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

למעוניינים כתובתנו החדשה באינטרנט: www.tiferetbanim.co.il

מדברי ראש הישיבה הרב ר' יוסף מוֹגֶרֶבִי שליט"א

הזינוק הבנים

בנים "אובדים" להורים "עובדים" (ג)

נושא נוסף, שיש לו השלכות רבות משמעות על אופיין של משפחות והתפתחותן של ציפיות הורים הוא, "הגאווה המשפחתית". הקיימת אצל משפחות מסוימות, אחר שהצלחתם של חלק מבני המשפחה נרשמה בתודעתם כמכתבת על ידי הגנטיקה המשפחתית הברוכה. אמת ונכון הדבר, כי לכל משפחה תכונות אופי משלה שבחלקן מושפעות מגנטיקה תורשתית, וחלקן קשור לאופי של הבית בו גדלו כל האחים, ולמסרים ועקרונות אותם הצליחו ההורים להחדיר עד שניתן ליחס אותן תכונות לבני המשפחה. ביטויים כמו "משפחת כהן הם אנשים מאוד נחמדים", או דיבורים על "המוחות החריפים של משפחת לוי", נשמעו שוב ושוב עד כדי הפרזה. ובמקום שיד הגוזמא שלטה, היו אנשים שהחלו לזהות את בני המשפחה על פי תכונות אופי שלהם ואורח התנהגותם. האמת צריכה להיאמר, שרבים הם האנשים שנבנו כתוצאה מ"חותמות" מסוג זה, שדווקא המריצו אותם להתאמץ יתר על המידה, כדי להשתוות לבני המשפחה ולהצדיק את מעמדם. ברם, גם רבים חללים הפילו הסטיגמות הללו, כשילדים חשו שמצפים מהם לעמוד באיזשהו "תו תקן" משפחתי, כדי לזכות לזכויות אלמנטאריות ולהכרה בסיסית. לנידון זה, אין הדבר משהו, אם התוית הודבקה על ידי בני המשפחה עצמם, או על ידי אנשים מן החוץ. דוגמת מלמדים חסרי אחריות הנוהגים לעיתים להזכיר לתלמידים נחשלים את אחיהם החרוץ שלמד באותה מסגרת לפני כמה וכמה שנים, או את אביהם המוצלח. ויש גם, שהילד עצמו יוצר סביבו מעין בועה דמיונית, שלפי תבניתה הוא "חייב" להתפתח, למרות שאין לאישיות שלו כל קשר לכך. כך או כך, מתוך חשיבה מוטעית כי הם חייבים להיות העתק מושלם של יתר בני המשפחה, הם נעדרים כל אפשרות לפתח אישיות עצמאית בריאה. מאחר והם למעשה בעלי נתוני אופי שונים, הם גם אינם יכולים לעמוד בציפיות המופרזות והלא מתאימות שמלות אותם כצל. כתוצאה, הם נשברים ומחליטים שהם פשוט "לא מתאימים להצלחות", ומרימים ידיים בייאוש. ייאוש זה כבר הפיל ברשת הכישלון רבים וגם טובים, ומי שיבוא לספור את הקורבנות שהוקרבו ל"מולך היחסנות", ילאה מלספור כי רבים הם. גשתי בחורים ואברכים מצוינים, שהדהימו אותי ביכולות נפלאות, וראיתי בהם פוטנציאל אדיר להתפתח ולהגיע להישגים נאים, אולם "נשברו" רק משום שפתחו רגשי נחיתות קשים משאול, כלפי אחיהם או ביחס לכל המשפחה, ולא הצליחו להמריא בזכות עצמם. כאב לי הלב בראותי את כישרונותיהם כלים בשען והם עצמם הופכים לתלי חרבות, אחר שזנחו את תנויהם האישיים המעולים ובקשו להתאים עצמם לציפיות שתלו בהם אחרים. מספרים על בחור נחמד, ששניים מאחיו כיהנו במשרות של מגידי שיעורים. הללו שקדו על לימוד הסוגיות בישיבה ובכולל, עד שבכישרונותיהם הגיעו לכדי הישגים נאים ונלקחו אחר כבוד למלא משרות בתחום זה. אחיהם הצעיר, הבחור שפגשתי, לא נמשך אחר לימוד העיון אלא אחר לימוד הלכה. ברם, מתוך שסיבתו ציפתה ממנו ללכת בתואי המשפחתי ולכן לא היה מסוגל, נשבר וזנח כליל את הלימודים לטובת עיסוקים אחרים. בראותו מה שעלה בידו, המסקנה עולה מאלה: מי יודע כמה רבנים הפסיד עולם ההוראה, בגין חולשות כאלו ודומות להן. אין ספק, שאילו היה האומץ בבחורים אלו, ואם היו הוריהם ומחנכיהם מעודדים אותם לפתח בעצמם ציפיות ושיאיות שיתאימו להם היו מגיעים למעלות רמות. הדרך היחידה לעזור לאלה להינצל ממלכודת הרסנית זו, היא להסביר להם וללמד אותם שבנוגע לפיתוח אישיות ושיאיות, הם לא חייבים דבר לאיש, ואם הם "שונים" מהוריהם או אחיהם, זו אולי בעיה של אחרים ולא שלהם. רבים מאלה שפגשתי ושהצלחתי להביא לידי הכרה זו, התחילו לבנות את עצמם ואת אישיותם הייחודית והפכו להיות אנשים מוצלחים כפי שיכלו תמיד להיות אילו היה בהם האומץ ללכת בדרכם ולא לנסות להתאים את עצמם למשהו שהם אינם. ולמסקנה: אם נפנים לעצמינו שכשם שאין פרצופיהם שווים כך אין דעותיהם שווים ויכולתיהם שווים ונלך עם כל ילד לפי מה שהוא בהארט נמים, בעידוד ובחינוך ובעיקר בתפילה מעומק הלב לבורא יתברך, או אז נוכל לראות נחת דקדושה מכל יוצאי חלצנו כולם אהובים. כולם ברורים, והשם יערונו!

שלום בית

תבקש יפה - תקבל הכל

כאשר אברהם ירד למצרים אמר לשרה: "הנה נא ידעתי כי אשה יפת מראה את, והיה כי יראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי ואותך יחיו. אמרי נא אחותי את, למען יטב לי בעבורך, וחיתה נפשי בגללך" (בראשית י"ב) שואל הנצי"ב: "והיה כי ראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי" זה רלוונטי. "ואותך יחיו" - מיותר, ההוספה לא שייכת לכאורה לנושא, אברהם אבינו ע"ה לא רצה שיהרגו אותו, לכן ביקש: שתאמר אחותי את. אבל אם יחיו אותה או לא - כבר לא שייך לעניין. שאלה קשה. לפני שאומר את תירוץ, קצת רקע, בבקשה. מדובר כאן באברהם אבינו ע"ה ובשרה אמנו ע"ה הקדושים. זוג, כבר לא בשנה ראשונה... כתוב ב'סדר הזרות' שאברהם אבינו התחתן בן 25, ובאותה יציאה למצרים היה כבר בגיל שבעים וחמש - חמישים שנה נשואים! ב"ה חיים נהדרים! ועשרות שנות נישואין. זאת אומרת, שאם אברהם יבקש ממנה "תגידי אחותי את", מיד יענה ללא פקפוק. אומר הנצי"ב: אברהם אמר לשרה "והיה כי יראו אותך המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אותי" - לא כל כך נורא - היית מדלג על כך, אבל "ואותך יחיו" תחשבי נא לרגע, איך את תרגישי, איך תחיי בלעדי? יותירו אותך בחיים כאן במצרים - אילו חיים יהיו לך? א"כ, כדאי לך לומר אחותי את. "למען יטב לי בעבורך וחיייתה נפשי בגללך": בשבילך, לטובתך, למענך! כדאי לך. לימדה תורה, איך מדברים! היא תשמע לו, גם אם יתנסח אחרת, אבל הרבה יותר נעים לשמוע, שזה בשבילך ולמענך. איזה נפלא. תקשורת נכונה ומעודנת. ניסיתי לחשוב לעצמי ולפרט את כל האפשרויות שהיו לו לאברהם. עמדו לפניו ארבעה אופציות איך לומר לשרה. לצורך ההצאה, ניסיתי לשים בפי אברהם ארבעה ניסוחים שונים. הניסוח הראשון: שרה, אני בבעיה. את אומרת "אחותי את". נקודה! ניסוח שני: שרה, תעשי טובה, תעני להם אחותי את! ניסוח שלישי: אשתי היקרה, עשי עימי חסד! עזרי לי, אני בצרה. תאמרי בבקשה, אחותי את! והניסוח הרביעי של הנצי"ב: כדאי לך! למענך לטובתך. הניסוח הראשון "את אומרת אחותי את נקודה" - אינו אנושי! מה, היא שפחה שלך?! הניסוח השני "שרה, בבקשה תגידי אחותי את" זה המינימום האנושי - כבגדי צניעות. הניסוח השלישי "אשתי היקרה, תצילי אותי, בבקשה עשי עימי חסד, עזרי לי, בבקשה תגידי אחותי את", נוסח מכובד! הללו בגדי כבוד. והניסוח של הנצי"ב, זו אצילות: בגדי תפארת. ואם התורה כותבת רק את בגדי הכבוד והתפארת ומתעלמת מבגדי הצניעות. משמע שאני נדרש לדבר בכבוד, ומתבקש לתפארת. ביכולתי לקרוא לאשתי ולהגיד: אשתי כוס תה! אשתי כוס תה! בבקשה אשתי, עשי בבקשה כוס תה! אני יכול לומר: אשתי, בבקשה כוס תה, ואם את כבר עושה תעשי שניים שנשתה ביחד! וביכולתי להתנסח: אשתי, בבקשה כוס תה, כי כאשר את עושה יותר טעים! תשאלו את הנשים מה הן בוחרות? וניבנו את ההבדל הדק. - כבוד ותפארת.

אמרי שפר

- * **הרה"ק רבי שלמה ליב מלנטשנה אומר:** "נותן לי לחם לאכל ובגד ללבוש" (בראשית כ"ח). רבנו של עולם! תן לישראל לחם שיוכלו לאוכלו בשמחת הלב. כי כשאדם חולה או שרוי בצער שוב אינו מסוגל לאכול; תן להם בגד ללבוש ולא שיצטרכו למשכנו בעבוס.
- * **הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב אומר:** בליצנות - אפשר לבטל את כל העולם: אלו ידע פרעה כוחה של ליצנות - לא היה מוציא את בני ישראל ממצרים, אלא היה מגלגל עימהם בליצנות, ופוסתם במלי דכדיוחוא.
- * **הרה"ק רבי פנחס מקוריץ אומר:** התענוגות כולם הינם מגן העדן, ואפילו דבר בדיחה וחיידוד ובלבד שנאמרים הם מתוך שמחה אמיתית.
- * **הרה"ק רבי שניאור זלמן מלאדי אומר:** על ידי הניגון יוצא האדם מתוך עצמיותו ונמשך לנעלה ונבזה יותר.

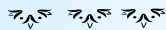
(פתגמים נבחרים)

למעוניינים שהעלון ישלח להם בדואר האלקטרוני, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com

למעוניינים כתובתנו החדשה באינטרנט: www.tiferetbanim.co.il

על כן יאמרו המושלים - משל ונמשל

זכות אבות, כיון שאין להם שייכות ליעקב שהוא העיקר, ואין יבקשו תוספת?... (משלי המגיד מדובנא)

משל לעשיר שהיה לו בן יחיד תלמיד חכם שהיה יושב כל היום בישיבה על התורה ועל העבודה והיה אותו בן מטופל בבנים ובבנות, וכל צרכיו היה מקבל מידי אביו העשיר מזון, כסות ומנעלים. בהגיע ביתו לפרקה נפגש בן העשיר עם שדכן והלה הציע הצעות שונות. אחת מהן ישרה בעיניו ועל כן מיהר השדכן להפגיש את שני המחותנים. כמה נדוניה אתה נותן לביתך? שאל אבי החתן את בן העשיר. בעזרת ה' - אמר האישי - אתן לבתי סך שלושת אלפים רובל כסף! אין אני מתרגש כלל מדבריו - לחש המחותר על אוזנו של השדכן - כי הרי יודע אני כי אין לו פרוטה לפרוטה וכל מה שיש לו הוא מתנת חנם מאביו על כן אין כל חשיבות להבטחותיו...אם הייתי שומע הבטחה מעין זו יוצאת מפורש מפי האב העשיר או אז היה הדבר שונה בתכלית! כן הוא גם הנמשל - אמר המגיד מדובנא - אין אדם נוקף אצבע מלמטה אלא אם כן הכריזו עליו מלמעלה על כן, אין בכוחו של שום אדם להרע או להטיב עם זולתו אלא אם כן היה זה רצון ה'. - אדם אין כוחו אלא בפיו!

"וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכר והארץ אזכור" (כו,מב)" יש להבין מדוע נכתבו האבות בסדר הפוך, בתחילה הוזכר יעקב ולבסוף אברהם? הדבר יבואר על פי משל: רוכל עמד בשוק והכריז על מרכולתו - אגוזים ושקדים שאין משובחים כמותם! אנא ממך - פנה נער אל הרוכל - תן לי אגוזים בעד רובל אחד. מילא הרוכל גביע גדוש באגוזים טריים והגיש אל הנער. בבקשה ממך - ביקש הנער - הוסף עוד שניים שלושה אגוזים. נענה הרוכל לבקשתו והוסיף לו עוד שלושה אגוזים חנם אין כסף. ילד אחד שעמד בצד וראה את כל המחזה, ניגש אל הרוכל וביקש ממנו שגם לו ייתן אגוזים בחינם... לא ולא! - סירב המוכר - לו נתתי כיון שהוא קנה ברובל שלם משום כך הוספתי לו מעט בחינם, ואילו אתה לא קנית מאומה ואתה מבקש לקבל אגוזים חנם אין כסף?... כן הוא גם הנמשל. אם הכתוב היה אומר: "וזכרתי את בריתי אברהם ואף את בריתי יצחק", היו באים גם עכשיו עשירי וישמעאל ומבקשים שהקדוש ברוך הוא שיזכור להם ברית אבות שכן אף הם בניהם. משום כך נאמר בפסוק "וזכרתי את בריתי יעקוב", כדי להחשיב את יעקב כעיקר הזכות, ועל זאת הוסיף הכתוב "ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור", כתוספת ליעקב. מעתה לא יכולים עשירי וישמעאל לבוא ולבקש

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

- ✓ החורש כלשהו חייב. המנכש בעיקרי האילנות והמקרסם בעשבים, או המזרד את השריגים כדי ליפות את הקרקע הרי זה תולדת חורש, ומשיעשה כלשהו חייב. וכן המשווה פני השדה כגון שהשפיל התל ורדדו, או מילא את הגיא חייב משום חורש, ושיעורו כלשהו. וכן כל המשווה גומות שיעורו בכלשהו.
- ✓ דבר שאינו מתכוין מותר, ובלבד שלא יהיה פסיק רישיה (כלומר שבדאי תעשה מלאכה אחרת), הלכך גורר אדם מטה כסא וספסל בין גדולים בין קטנים, ובלבד שלא יתכוין לעשות חריץ (שהוא תולדת חורש). ולכן מותר להסיע עגלה של תינוק ברשות הרבים גם בדרך עפר או חול, ואפילו אם מפנה אותה מידי פעם בפעם לצדדים, ובלבד שיהיה שם עירוב כדת.
- ✓ המשקה מים בשבת בשדה זרועה או נטועה ובכל מקום שיש עשבים הרי זה אסור מן התורה משום תולדת זורע. לפיכך האוכלים בגינות אסורים ליטול ידיהם על העשבים שהרי משקים אותם וגורמים לזריעתם, ואף על פי שאינם מתכוונים לזה, פסיק רישיה הוא.
- ✓ מותר לשפוך מים בשירותים לאחר שמשתמשים שם בשבת, אף על פי שהמים יורדים לביוב ומשקים אילנות הגדלים בפרא על ידי חצר הבית ומצמיחים פירות, כיון שזה גרמא בעלמא, שאין המים מגיעים ישר אל האילנות, אלא מגיעים לבור, וכשמתמלא הבור בגובה מסויים נשפכים המים לבור אחר ומשם יונקים שורשי האילנות, ויש עוד כמה טעמים בדבר להתיר דבר זה.
- ✓ מותר להטיל מי רגלים או לשפוך שאר משקים חריפים על גבי עשבים המחוברים לקרקע. הואיל ואינם מצמיחים, אלא אדרבה שורפים את הזרעים ומונעים אותם מלהצמיח. ומכל מקום טוב לזוהר שלא ישפכם על העשבים והזרעים ממש אלא סמוך להם, ואפילו בתוך שלושה טפחים מהעשבים והזרעים - יש להקל. ואסור להתפנות בשדה חרושה העומדת לזריעה, שמא יבוא להשוות גומות.
- ✓ גם עציצים אסור להשקות בשבת, ואפילו עציצים שאינם נקובים, (ואינם יונקים מהקרקע).
- ✓ אסור להשליך זרעים או גרעיני פירות על אדמה רטובה. ואפילו על אדמה יבשה אסור להשליכם אם האדמה עומדת להיות מושקית במים או בגשם.
- ✓ עצי בשמים וענפי הדסים מותר ליתנם בשבת אף לכתחילה לתוך האגרטל שיש בו מים, וגם מותר לתת מים לתוך האגרטל ולתת בתוכו את ההדסים והבשמים, שמכיון שראויים הם להריח בהם, ומותרים בטלטול, אין שום איסור לטרוח להביא מים וליתנם בתוך הכלי ולהניחם בתוכו כדי שלא יכמשו, וכל שכן שמותר להוסיף מים בשבת בתוך האגרטל.
- ✓ פרחים ושושנים שניצניהם סגורים ועלולים להפתח במים, אין ראוי ליתנם לכתחילה בשבת לאגרטל שיש בו מים, וגם אם הסירם כדי להריח בהם, אין להחזירם לתוכו, אבל אם השושנים והפרחים נפתחו, מותר ליתנם לאגרטל שיש בו מים. והמחמיר בשושנים גם באופן שנפתחו - תבוא עליו ברכה.
- ✓ הקוצר תבואה או קטניות, והבוצר ענבים, והגודר תמרים, והמוסק זיתים והאורה תאנים, כל אלו אב מלאכה אחת הן, שכל אחת מהן לעקור דבר מגידולו מתכוין, והרי אלו אסורים מן התורה משום קוצר.
- ✓ פירות שנשרו מן האילן בשבת, אסורים בו ביום. גזירה שמא יעלה ויתלוש, וגם משום מוקצה, שבעודו מחובר בערב שבת הקצה דעתו ממנו וכבר הוקצה לכל היום.
- ✓ אסור לתלוש אפילו מעציץ שאינו נקוב. וכן אסור להשקות עציץ אפילו שאינו נקוב.
- ✓ אין עולים באילן בשבת בין באילן לח בין באילן יבש. ואין נתלים בו, ואין משתמשים מחובר לקרקע כלל, גזירה שמא יעלה ויתלוש ממנו פירות או עלים וענפים.
- ✓ אם עלה לאילן בשבת במזיד - אסור לו לרדת ממנו עד מוצאי שבת משום קנס, ואם עלה בשוגג - מותר לו לרדת ממנו. והעולה באילן מבעוד יום אפילו שבדעתו היה לישוב שם בשבת, מותר לו לרדת בשבת, כיון שעלייתו הייתה מבעוד יום.
- ✓ כשם שאסור להשתמש באילן עצמו, כך אסור להשתמש בצידי האילן דהיינו בדבר התחוב או הקשור באילן, אבל בצידי צדדיו דהיינו בדבר הנשען על הדבר התחוב או הקשור באילן, מותר להשתמש בשבת. כיצד? אסור לעלות בשבת על סולם שנשען באילן. וכן סל התלוי בגזע האילן או באחד מענפיו, אסור להכניס בו בשבת או להוציא ממנו כל דבר, שבכל אלו משתמש הוא בצידי האילן, אבל מותר להניח איזה דבר בסל שתלוי ביתד התקוע באילן, שהרי הסל נחשב צידי צדדי האילן.
- ✓ מותר להריח בפרחים והדסים אף כשהם מחוברים לקרקע. ואף מותר לתופסם בידו כדי להריח. אבל אתרוגים ותפוחים ושאר פירות הראויים לאכילה, אסור להריח בהם בעודם מחוברים לקרקע, אף אם לא תופסם בידו, גזירה שמא יתלוש מהם כדי לאוכלם.

(השבת והלכותיה)